

Het groot kinderdictee der Nederlandse taal 2010

Dit is de tekst uit het Groot kinderdictee der Nederlandse taal 2010, uitgezonden door de NTR. Op de website van Schooltv zijn vijf dictees terug te vinden die speciaal voor gebruik in de klas zijn ingekort tot ongeveer 15 minuten. Onderstaande tekst en uitleg kun je gebruiken bij het nakijken en bespreken van de dictees in de klas.

Mug

Zin 1:

Irritante insecten kun je bestrijden met chemische insecticiden, of doodslaan met een opgerolde krant, maar je kunt ze gek genoeg ook juist aanschaffen, las ik in de Kidsweek.

Zin 2:

Een zespotige, van op afstand bestuurbare robotmug, de zogeheten Flexbug, maakt extreem realistische zoemgeluiden en kan echt vliegen zonder te pletter te slaan tegen allerlei obstakels, dankzij ingenieuze geluids-, bewegings- en lichtsensoren.

Zin 3:

Als je hysterisch wordt van het gezoem om je hoofd moet je als de wiedeweerga het aan-uitknopje zoeken, of je wacht totdat hij zijn accuutje heeft leeggevlogen - of je schakelt hem definitief uit met eerdergenoemde opgerolde krant.

Uitleg

Zin 1:

‘irritante’: met een dubbele RR, ook al hoor je wel eens een IE aan het begin van het woord en zou je denken dat er maar één R staat..

‘insecticiden’: met een C die je als K uitspreekt en een C die je als S uitspreekt.

‘doodslaan’: aan elkaar. Als ‘dood’ en ‘slaan’ los van elkaar staan, betekent het iets anders.

Zin 2:

‘zespotige’: aan elkaar, zonder koppelstreepje. In deze dicteewedstrijd mag je alleen de verplichte koppelstreepjes schrijven.

‘van op afstand bestuurbare’: als vier losse woorden, want de middelste twee woorden vormen samen de woordgroep ‘op afstand’.

‘extreem’: met een X, net als in ‘extra’.

‘te pletter’: hier moet ‘te’ los worden geschreven, anders dan in ‘tevreden’.

‘geluids-, bewegings- en lichtsensoren’: dit is een samentrekking van drie soorten ‘sensoren’ en daarom is het koppelstreepje nu wel verplicht. Voluit is het ‘geluidssensoren, bewegingssensoren en lichtsensoren’.

Zin 3:

‘hysterisch’ komt uit het Grieks, en dat schrijf je daarom met een Griekse IJ, zonder puntjes.

‘als de wiedeweerga’ betekent ‘bliksemsnel’. Wiedeweerga is één woord. Het eerste deel ‘wiede’ is er volgens de woordenboeken bij gezet om het woord bijzonder te laten klinken.

‘aan-uitknopje’: dit is één woord met een koppelstreepje tussen ‘aan’ en ‘uit’, want het gaat om één knopje waarmee je de robot aan of uit kunt zetten.*

‘accuutje’: met een dubbele UU, want anders zou je ‘akkutje’ kunnen lezen.

‘leeggevlogen’: aan elkaar, net als ‘leeglopen’, ‘leegpompen’ en ‘leegschieten’. Als ‘leeg gevlogen’ twee losse woorden zijn, spreek je dat anders uit. Het betekent dan ook iets anders.

‘eerdergenoemde’: je zou het misschien niet verwachten, maar volgens het Groene Boekje moet het aan elkaar